

Föreskrifter om ändring i Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 2001:13) om tjänstepistol;

TFS 2010:3

Utkom från trycket
den 16 juni 2010

beslutade den 10 juni 2010.

Tullverket föreskriver¹ med stöd av 14 § förordningen (2007:782) med instruktion för Tullverket i fråga om Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 2001:13) om tjänstepistol²

dels att 1–2, 4–9 och 11 §§, bilagan samt de allmänna råden till 2 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i författningen ska införas två nya paragrafer, 9 a och 9 b §§, samt närmast före 9 a § en ny rubrik av följande lydelse,

dels att det i författningen ska införas nya allmänna råd till 9 b § av följande lydelse.

- 1 §³** En tulltjänsteman får tilldelas tjänstepistol endast om
- tjänstemannen innehar tillsvidareanställning inom Tullverkets brottsbekämpning,
 - det finns ett behov av vapnet i tjänsten,
 - tjänstemannen har genomgått en teoretisk och praktisk vapenutbildning samt utbildning i konflikthantering och självskydd med godkända resultat,
 - tjänstemannen har avlagt ett godkänt skjutprov enligt *bilagan* till denna författning och
 - tjänstemannen är lämplig att bära skjutvapen.

Beslutet att tilldela en tjänsteman tjänstepistol får fattas av processägaren för brottsbekämpningsprocessen. De tjänstemän som kan tilldelas tjänstepistol är spanare inom tullkriminalen, tjänstemän som beordrats att tillfälligt tjänstgöra som spanare inom tullkriminalen samt skjutinstruktörer.

Ett tilldelat vapen ska återkrävas om det inte längre finns förutsättningar för tilldelning och innehav av vapnet. Ett beslut om återkrävande fattas av chefen för berörd tullkriminalavdelning. En kopia av beslutet ska tillställas processledningen Brottsbekämpning.

¹ Dnr TV2-2010-199.

² Författningen omtryckt TFS 2006:5.

³ Senaste lydelse TFS 2007:25.

1 a §⁴ Vid varje kompetenscenter och vid nationella enheten, Norrlandsfunktionen ska det finnas en eller flera vapenredogörare med redovisningsansvar för tilldelade tjänstepistoler. En vapenredogörare ska föra en förteckning över vilka tjänstemän inom ansvarsområdet som tilldelats tjänstepistol. I förteckningen ska även antecknas uppgifter om genomförda skjutprov. Av 2 § andra stycket framgår att en vapenredogörare även ska föra register över vissa beslut.

En vapenredogörare för varje kompetenscenter och för Norrlandsfunktionen ansvarar för inventering och tillsyn av förvaring av tilldelade tjänstepistoler. Inventeringen ska ske enligt de rutiner som fastställts i ekonomihandboken för Tullverket avsnitt 5.4, i fråga om stöldbegärliga varor.

Vid processledningen Brottsbekämpning ska föras en förteckning över samtliga tjänstepistoler och tjänstemän som tilldelats tjänstepistol.

2 §⁵ En tulltjänsteman får inneha en tjänstepistol endast om Tullverket har tilldelat tjänstemannen vapnet, vapnet inte har återkrävts och tjänstemannen har avlagt ett godkänt skjutprov enligt *bilagan* till denna författning för högst ett år sedan.

En tulltjänsteman som har tilldelats en tjänstepistol får bära vapnet efter särskilt beslut av en befattningshavare som särskilt utsetts för uppgiften av produktionsprocessägaren för tullkriminalen. Sådant beslut ska grundas på en fortlöpande hotbedömning med avseende på det ärende eller uppdrag tjänstemannen ska utföra. Berörd vapenredogörare ska samla besluten i ett särskilt register sorterat per tjänsteman.

Ett beslut enligt andra stycket får fattas endast när det är nödvändigt för att genomföra

1. målinriktad spaning som tullkriminalen bedriver mot grov brottslighet som Tullverket ska bekämpa,
2. tvångsingripande mot grov brottslighet som Tullverket ska bekämpa,
3. övningsskjutning, eller
4. genomförande av skjutprov.

När en tulltjänsteman bär tjänstepistol med stöd av tredje stycket 1 och 2 ska han eller hon även bära skyddsväst vid ingripanden mot sådan brottslighet.

En tulltjänsteman kan få särskilt tillstånd att bära tjänstepistol vid övningsskjutning och provskjutning som syftar till att kvalificera tjänstemannen för tilldelning och innehav av sådant vapen. Ett sådant beslut om tillstånd fattas av befattningshavare enligt andra stycket.

Allmänna råd⁶

På färjeterminaler, flygplatser eller annan liknande plats får en tulltjänsteman endast bära vapen under särskilda omständigheter, t.ex. vid en kontrollerad leve-

⁴ Senaste lydelse TFS 2007:25.

⁵ Senaste lydelse TFS 2007:25.

⁶ Ändringen innebär att första stycket upphävs.

rans eller under en pågående målinriktad spaning. Under sådana omständigheter är det av yttersta vikt att tulltjänstemannen iakttar särskild försiktighet.

4 § Vid tjänstgöring i uniform bärs tjänstepistolen i förekommande fall synligt i ett hölster som är fäst vid livremmen.

En tulltjänsteman i civila kläder ska i förekommande fall bära tjänstepistolen i ett hölster dolt under kläderna.

När en tjänstepistol bärs med stöd av 2 § tredje stycket 1 och 2 får vapnet inte vara laddat, vilket innebär att det inte får finnas någon patron i patronläget. Ett magasin med patroner får vara infört i vapnet och ytterligare ett magasin med patroner får medföras.

5 § Vid höjd beredskap får vapnet bäras i handen och en patron föras in i patronläge. Vid förflyttning med vapnet i handen ska särskild försiktighet iakttas.

6 §⁷ En tjänstepistol får användas av den som har rätt att bära vapnet för övningsskjutning och för genomförande av skjutprov. Sådan användning ska ske under betryggande former.

Under utbildning i användning av skjutvapen får eleven använda vapnet enligt de instruktioner som den ansvarige läraren lämnar. Läraren ska se till att användningen sker under betryggande former.

En huvudinstruktör ska utses av respektive kompetenscenter inom brottsbekämpningsprocessen. Huvudinstruktören inom kompetenscenter gränsskydd Stockholm har ansvaret för nationella enheten, Norrlandsfunktionen. I huvudinstruktörernas uppgifter ingår ansvar för utveckling och innehåll vad gäller utbildning, övning och skjutprov.

En befattningshavare som utsetts i enlighet med 2 § andra stycket kan ge en tjänsteman särskilt tillstånd att använda tjänstepistol vid tävling. Sådant tillstånd ska vara skriftligt och föras in i det register som anges i 2 § andra stycket. Tävlingskjutning för vilken sådant tillstånd medgetts betraktas som övningsskjutning vid tillämpning av denna författning.

7 § När en tjänstepistol bärs med stöd av 2 § tredje stycket 1 och 2 får den endast användas för att förhindra svårare våld mot tjänstemannen själv eller mot annan, eller för att undanröja ett hot som innebär trängande fara för sådant våld. Bestämmelser om nödvärn finns i 24 kap. 1 § brottsbalken.

Vapnet får inte användas som ett medel att genomföra en tjänsteåtgärd eller för att hindra en gripen person från att fly.

Innan ett skott avlossas måste beaktas vilka risker detta kan medföra för omgivningen.

⁷ Senaste lydelse TFS 2007:25.

*Allmänna råd*⁸

Vid användningen av ett skjutvapen med stöd av 7 § bör tulltjänstemannen noga beakta att inte använda våld som är uppenbart oförsvarligt. Vapnet får inte avlossas om det är en tillräcklig åtgärd att använda vapnet som hot. Varningskott används i stället för verkningseld, om det är en tillräcklig åtgärd.

8 §⁹ När en tulltjänsteman har

1. dragit sin tjänstepistol för att avvärja en hotfull situation,
2. dragit sin tjänstepistol vid höjd beredskap enligt 5 §, eller
3. avlossat skott för annat ändamål än utbildning, övningsskjutning eller provskjutning, ska tjänstemannen snarast lämna en skriftlig rapport om händelsen till berört kompetenscenter eller till nationella enheten, Norrlandsfunktionen. En sådan rapport ska också lämnas till processledningen Brottsbekämpning.

Kompetenscentret eller Norrlandsfunktionen ska skriva ett yttrande över rapporter om händelser som avses i första stycket 1 och 3 med en bedömning av hur åtgärden stämmer överens med denna författning. Yttrandet ska tillsammans med rapporten snarast sändas till processledningen Brottsbekämpning.

Har personskada uppkommit till följd av användning av vapnet vid utbildning, övningsskjutning eller provskjutning, ska skjutinstruktören lämna en skriftlig rapport till berört kompetenscenter eller till Norrlandsfunktionen.

Har personskada uppkommit till följd av användning av en tjänstepistol, ska vapnet så snart som möjligt lämnas till en vapenredogörare vid berört kompetenscenter eller Norrlandsfunktionen eller till närmaste överordnad i avvaktan på en utredning. En överordnad som fått ta hand om en tjänstepistol enligt föregående mening ska snarast lämna vapnet till en vapenredogörare. Förvaringen hos vapenredogöraren ska dokumenteras i den förteckning som anges i 1 a §.

9 § Berört kompetenscenter eller nationella enheten, Norrlandsfunktionen ska se till att en tulltjänsteman som varit inblandad i en skottlossning får det stöd som behövs för att bearbeta händelsen. Detta innefattar dock inte juridiskt stöd för den händelse tjänstemannen åtalas för brott.

Vapenvård m.m.

9 a § En tjänsteman som tilldelats tjänstepistol har ansvar för att vapnet är i gott skick. Varje gång tjänstemannen har använt tjänstepistolen med stöd av 2 § tredje stycket 3 och 4 ska han eller hon rengöra och sedan olja in vapnet.

⁸ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

⁹ Senaste lydelse TFS 2007:25.

9 b § Vid behov ska tjänstemannen lämna in vapnet till huvudinstruktör eller vapenredogörare vid berört kompetenscenter eller nationella enheten, Norrlandsfunktionen för bedömning om vapnet behöver justeras och ses över.

Allmänna råd

Varje kompetenscenter och nationella enheten, Norrlandsfunktionen bör planera för en justering och översyn av tjänstevapnen vart femte år.

11 § Om en tjänsteman är borta från tjänsten under en längre sammanhängande tid än 30 dagar, ska vapnet lämnas till en vapenredogörare vid berört kompetenscenter eller nationella enheten, Norrlandsfunktionen för förvaring. I den förteckning som anges i 1 a § ska antecknas när vapnet lämnas till vapenredogöraren och när vapnet hämtas ut igen.

När vapnet lämnas för förvaring får det inte innehålla någon patron.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2010.

TULLVERKET

KARIN STARRIN

Karin Engstrand
(Processen Brottsbekämpning)

Skjutprov

| Skjutprov med tjänstepistol ska genomföras på följande sätt.

Skjutavstånd: 7 meter
Skjutställning: Stående
| Måltavla: Måltavlan ska ha måtten 40 cm x 75 cm och ha en centrumring med en diameter om 25 cm enligt nedanstående diagram. Måltavlan får inte ha någon annan markering än centrumringen.
Tidtagning: Företrädesvis elektronisk med akustiskt stopp
Tid räknas från kommando ”eld” till avfyrning
Genomförande: 2 serier om vardera 5 skott enligt följande:

Serie A

| Vapnet bärs i hölster, ordnat för bärande i tjänst enligt 4 § andra stycket.
På kommando ”eld”
– drag av vapnet
– 1 skott
Max tid 3 sekunder
Utförs 5 gånger

Serie B

| Vapnet bärs i färdigställning med höjd beredskap enligt 5 §.
På kommando ”eld”
– anläggning
– 1 skott
Max tid 2 sekunder
Utförs 5 gånger

Fordringar: För godkänt resultat krävs i vardera serien minst 4 träff inom måltavlans centrumring och 1 träff i måltavlan i övrigt.

Måltavla vid skjutprov

